

dent for at gøre disse Institutioner, altsaa Løgstør Bank og Fredericia Bank, solvente overfor deres Kreditorer. Det bestemtes i Loven, at Garantien kan opsiges med et Aars Varsel til Ophør en 1. Januar eller 1. Juli, og medens efter den første Lov Statens Garanti var begrænset til 10 Mill. Kr., blev denne Garanti nu nedsat til for samtlige de i Betragtning kommende Bankers Vedkommende kun at gælde 8 Mill. Kr.

Man har altsaa for det første det Forhold, at Staten baade overfor de københavnske Banker og overfor Provisbankerne begrænser sin Garanti til et bestemt Beløb, sluttelig kun 8 Mill. Kr., dernæst optræder Staten ikke alene, men sammen med de store Hovedbanker i København, der deltager med Halvdelen, ja, eventuelt med mere end Halvdelen af, hvad der skal udredes, idet deres Garanti kan blive større end Statens. Statens Garanti blev, som sagt, sluttelig begrænset til de 8 Mill. Kr., og saa vidt jeg ved, er Forholdet det, at Statskassens Udgift til Dato kun er blevet ca. 6 Mill. Kr., og der er stor Sandsynlighed for, at Statskassens Udgifter ikke bliver større; noget helt bestemt kan der ikke siges derom, men jeg tror, det under alle Omstændigheder er givet, at Statskassens Garanti ikke vil blive de fulde 8 Mill. Kr. — Man vil her se, at det Lovforslag, der her foreligger, er vidt forskelligt fra de Love, der blev givet i 1908 og 1909 om Bankgaranti.

Senere har man, saa vidt jeg forstod, stillet sig afvisende overfor Banker, der er kommet i Forlegenhed. Hvis jeg ikke husker fejl, er Roskilde Bank brudt sammen senere, og ogsaa dér er Sparernes Penge i hvert Fald til Dels gaaet tabt; men jeg ved ikke, at Staten har ydet noget Tilskud for at hjælpe dem. Men under alle Omstændigheder ved jeg, at da Den sjællandske Bondestands Sparekasse brød sammen, var der ikke Tale om nogen Statsstøtte, dér maatte Sparerne klare sig selv. Der blev givet en Lov vedrørende Den sjællandske Bondestands Sparekasses Forhold. Loven om Ordningen af Den sjællandske Bondestands Sparekasses Forhold vedtoges her i Folketinget den 30. April 1909 ved en Enestebehandling. Ved denne Lov blev den sjællandske Bondestands Sparekasse delt i to Afdelinger, en Likvidationsafdeling og en Afdeling, som betegnedes som Den sjællandske Bondestands Sparekasse, og til denne sidste Afdeling blev der overført 60 pCt. af Indskydernes Penge samt visse Værdipapirer. Til denne Afdeling ydede Statskassen efter Loven et Laan paa 5 Mill. Kr., men dette Laan paa 5 Mill. Kr.

skulde forrentes med 3 pCt. aarlig, og det skulde være tilbagebetalt i Løbet af 5 Aar. Her var der altsaa ikke Tale om, at Staten traadte direkte til overfor Sparerne, de led deres Tab.

Derefter synes det mig noget vanskeligt nu at begrunde et Lovforslag som det, den højtærede Handelsminister her har forelagt. I alle de Tilfælde, der her er Tale om, vedrørende de 7 Banker, er Forholdet jo dette, at det er isolerede Tilfælde, der aldeles ikke indvirker paa Landets Pengevæsen i Almindelighed. Man kan ikke opstille — og det er der heller ikke gjort Forsøg paa — nogen Begrundelse af almindelig Karakter. Man kan nok sige, at man skal hjælpe Sparerne. Det er ogsaa rigtigt i og for sig, at man skal stille sig saa hjælpende overfor Sparerne som vel muligt, saa vidt gørligt bidrage sit gennem Lovgivningen til, at Sparerne kan være sikre paa at faa deres Penge tilbage, naar de har gjort deres Indskud, hvad enten det er sket i Banker eller Sparekasser. Men jeg tror, det vilde være overmaade farligt, navnlig i en Tid som denne ubetinget at fastslaa ved Lov — selv med den Begrundelse, at der ikke der ved skal være skabt noget Præcedens — at yde 85 pCt. af de Tab, der er lidt i disse 7 Banker; og saaledes som Lovforslaget foreligger, skal disse Tab jo dækkes, hvad enten der er Tale om velhavende eller mindre velhavende Sparere.

Jeg er selvfølgelig ikke blind for, at man kan henvise til, at Staten faktisk i de kommende Aar har sikret Indskyderne i Landmandsbanken, og det er ret nærliggende for de Sparere, der har lidt Tab i de 7 Banker, at henvise til, at Staten ved sin Garanti har sikret Sparerne i den danske Landmandsbank. Men man maa dog vist stille sig noget tvivlende angaaende Berettigelsen af en saadan Henviisning. Staten har sikret Landmandsbanken ud fra den almene Betragtning, at det danske Samfund ikke kan være tjent med at staa i et saadant Forhold overfor Udlandet som det, der vilde opstaa, hvis Den danske Landmandsbank likviderede og Udlandet som Følge deraf maatte registrere meget store Tab paa Landets private Hovedbank, den eneste Bank her i Landet, der staa i et virkelig internationalt Forhold. Desuden har man begrundet Statens Garanti overfor Landmandsbanken med, at dersom denne Garanti ikke blev givet, vilde uhyre meget her i Landet ramle sammen, storindustrielle Virksomheder vilde blive ude af Stand til at skaffe sig Bankforbindelser i et saadant Omfang, at de kunde klare deres Vanske-